

Vreme: 24.07.2026 14:13

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/crna-gora-hrvatska-poglavlja-pregovori-eu-/33812004.html>

Autori: Gjeraqina Tuhina

Teme: Evropska komisija

Naslov: Mogu li otvorena pitanja sa Hrvatskom usporiti Crnu Goru na putu ka EU?

7373

Crna Gora nastoji da ostvari veoma ambiciozan cilj - da do kraja godine privremeno zatvori sva pregovaračka poglavlja kako bi ostvarila strateški cilj članstva u Evropskoj uniji tokom 2028. godine.

Crna Gora nastoji da ostvari veoma ambiciozan cilj - da do kraja godine privremeno zatvori sva pregovaračka poglavlja kako bi ostvarila strateški cilj članstva u Evropskoj uniji (EU) tokom 2028. godine. Hrvatska, međutim, podseća Podgoricu da se za ostvarenje tog cilja pita i Zagreb, kao jedna od 27 ravnopravnih država članica Evropske unije. Tako bi se mogla sažeti razmena poruka između dve države proteklih dana. Čak i ako Crna Gora sprovede sve neophodne reforme i ispuni svaki zadatak iz evropske agende, otvorena bilateralna pitanja mogu postati kamen spoticanja u završnoj fazi pristupnog procesa. Korišćenje nerešenih bilateralnih sporova kao instrumenta pritiska u procesu proširenja nije novost u Evropskoj uniji. Najekslatantiji primer je Severna Makedonija. Ta zemlja je više od jedne decenije bila talac spora sa Grčkom oko imena, da bi se odmah po njegovom rešavanju suočila sa bugarskim vetom, koji je i dalje na snazi. Iskustvo sa vetom je imala i Hrvatska. Gotovo godinu dana njene pristupne pregovore blokirala je Slovenija zbog graničnog spora u Piranskom zalivu. Slovenačka blokada usporila je i završetak hrvatskih pregovora sa Evropskom unijom. Spor je odblokiran tek nakon političkog dogovora Zagreba i Ljubljane. Za razliku od Slovenije, koja je krajem 2008. godine blokirala gotovo čitav hrvatski pregovarački proces, Hrvatska nije zaustavila pregovore Crne Gore sa Evropskom unijom. Do sada je dala saglasnost za zatvaranje gotovo svih poglavlja, uz rezervu prema Poglavlju 14, koje se odnosi na transportnu politiku. Međutim, već dve godine blokirano je Poglavlje 31, koje obuhvata spoljnu, bezbednosnu i odbrambenu politiku. Upravo se u tom poglavlju prepliću otvorena bilateralna pitanja između Zagreba i Podgorice. Hrvatsko Ministarstvo spoljnih i evropskih poslova je 22. jula saopštilo da "preostaje tek nekoliko meseci do kraja 2026. godine" i ponovo pozvalo Crnu Goru na konstruktivan dijalog i intenziviranje rada na otvorenim pitanjima. Saopštenje je usledilo neposredno nakon posete evropske komesarke za proširenje Marte Kos Zagrebu, gde se sastala sa premijerom Andrejem Plenkovićem i ministrom spoljnih i evropskih poslova Gordanom Grlićem Radmanom. Prema rečima portparola Evropske komisije Gijoma Mersijea, komesarka Kos i hrvatski zvaničnici saglasili su se da proces pristupanja mora ostati zasnovan na konkretnim rezultatima kandidata u sprovođenju reformi. "Komesarka Kos je naglasila da je izgradnja dobrih odnosa između država članica EU i budućih država članica sastavni deo procesa pristupanja. Uvereni smo da se neslaganja mogu prevazići u nastojanju da ostvarimo zajednički cilj - veću, sigurniju i nezavisniju Evropu", rekao je Mersije u izjavi za Radio Slobodna Evropa (RSE). Hrvatska je još 2024. godine blokirala zatvaranje Poglavlja 31 nakon što je Skupština Crne Gore usvojila Rezoluciju o genocidu u Jasenovcu, što je zvanični Zagreb ocenio kao provokaciju. Pored toga, Hrvatska insistira na rešavanju više otvorenih bilateralnih pitanja. U poslednjem saopštenju navela je da očekuje rešavanje pitanja obeštećenja bivših logoraša, nastavak potrage za 14 nestalih osoba iz Domovinskog rata, procesuiranje ratnih zločina, rešavanje imovinsko-pravnih zahteva hrvatskih državljana, očuvanje spomen-ploče u Morinju, nastavak razgovora o razgraničenju na moru, kao i povratak školskog broda "Jadran". Na upit RSE iz Ministarstva spoljnih poslova Crne Gore uputili su na saopštenje objavljeno 23. jula. U njemu se navodi da Podgorica u hrvatskom saopštenju vidi potvrdu zajedničkog interesa da se uspešno okonča evropski put Crne Gore i poručuje da sva otvorena bilateralna

Vreme: 24.07.2026 14:13

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/crna-gora-hrvatska-poglavlja-pregovori-eu-/33812004.html>

Autori: Gjeračina Tuhina

Teme: Evropska komisija

Naslov: Mogu li otvorena pitanja sa Hrvatskom usporiti Crnu Goru na putu ka EU?

pitanja treba rešavati kroz dijalog i u duhu dobrosusedskih odnosa. Crnogorske vlasti ističu da je u prethodnom periodu ostvaren napredak u više oblasti, uključujući prava hrvatske manjine, pitanja nestalih, procesuiranje ratnih zločina, državne granice i broda "Jadran", uz najavu novih bilateralnih konsultacija sa Hrvatskom. "Crna Gora ostaje posvećena pronalaženju održivih i obostrano prihvatljivih rešenja za sva otvorena pitanja. Neposredan i sadržajan dijalog smatramo najboljim putem ka približavanju stavova, otklanjanju nedoumica i daljem jačanju međusobnog poverenja i saradnje", navodi se u saopštenju Ministarstva. Dodaje se da je deo pitanja koja su ranije figurirala kao otvorena u međuvremenu rešen, dok su za preostala ostvareni pozitivni pomaci ili su uspostavljeni institucionalni mehanizmi za nastavak razgovora. Dugogodišnji briselski dopisnik hrvatskog "Jutarnjeg lista" Augustin Palokaj smatra da izjave obe strane pokazuju da nema skrivenih namera. Istovremeno upozorava da Podgorica mora da računa na osetljivost hrvatske javnosti kada je reč o ratnim zločinima, razaranju Dubrovnika i percepciji uticaja Srbije u Crnoj Gori. Kao primer navodi usvajanje Rezolucije o genocidu u Jasenovcu, za koju smatra da je ozbiljno narušila poverenje između dve države. "Pokušaj u Crnoj Gori da to predstavi kao principijelno pitanje koje nije usmereno protiv Hrvatske ili u korist Srbije samo dodatno komplikuje odnose", ocenjuje Palokaj. On očekuje da bi rešenje moglo da bude pronađeno do kraja leta. Palokaj, koji je izbliza pratio hrvatske pristupne pregovore, upozorava Podgoricu da ne ponovi grešku Zagreba. "Hrvatska je svojevrementeno računala da će druge članice Evropske unije izvršiti pritisak na Sloveniju. To se nije dogodilo. Na kraju su Zagreb i Ljubljana morali sami da postignu dogovor kako bi bila deblokirana pregovaračka poglavlja", kaže Palokaj. Prema njegovoj oceni, u ovom trenutku nije precizno govoriti o hrvatskoj blokadi evropskog puta Crne Gore budući da je Hrvatska blokirala jedno poglavlje; ima rezervu prema još jednom, ali je dala saglasnost za zatvaranje svih ostalih poglavlja. Crna Gora je najnapredniji kandidat za članstvo u Evropskoj uniji. Do sada je privremeno zatvorila 18 od ukupno 33 pregovaračka poglavlja. Poglavlje 31 i dalje ostaje otvoreno. Istovremeno, sat ubrzano otkucava. Do kraja godine ostalo je još pet meseci, a Podgorica želi da privremeno zatvori preostalih 15 poglavlja kako bi održala plan da pregovore okonča do kraja 2026. godine i postane članica Evropske unije tokom 2028. godine. Za svako od tih poglavlja biće potrebna jednoglasna saglasnost svih država članica Evropske unije, uključujući i Hrvatsku. Nakon završetka pristupnih pregovora, države članice EU i zemlja kandidat potpisuju Sporzum o pristupanju. Da bi on stupio na snagu, moraju ga ratifikovati svih 27 država članica, u skladu sa svojim nacionalnim procedurama, kao i država kandidat. Taj proces obično traje između godinu i godinu i po dana. Da bi Crna Gora postigla državni cilj - članstvo do kraja 2028. godine, pregovori sa Briselom se moraju okončati do kraja ove godine. Zato će, pored ispunjavanja evropskih reformi, uspeh Crne Gore u velikoj meri zavisiti i od toga da li će sa Zagrebom uspeti da pronađe prihvatljivo rešenje za otvorena bilateralna pitanja pre nego što istekne vreme koje je sama sebi postavila. Hrvatska poručuje da vreme ističe Podgorica insistira na rešavanju otvorenih pitanja dijalogom. Dogovor Zagreba i Podgorice neophodan tokom leta. Šta je potrebno za zatvaranje poglavlja?

